

Аналіз сильних сторін, можливостей розвитку, слабких сторін та загроз розвитку Запорізької області (SWOT-аналіз)

SWOT-аналіз Запорізької області

SWOT-аналіз Запорізької області проведено з урахуванням стану та тенденцій розвитку, актуальних проблемних питань галузей господарського комплексу та соціальної сфери, висновків до розділів описово-аналітичної частини Стратегії (соціально-економічного аналізу розвитку області за 2010 - 2014 роки), а також пропозицій, наданих членами робочої групи з розробки проекту Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2020 року (розпорядження голови облдержадміністрації від 20.04.2015 № 127).

Сильні сторони регіону	Слабкі сторони регіону
<p>1. Сприятливі природно-кліматичні умови, наявність значної сировинної бази та забезпеченість водними ресурсами. <i>Клімат області та значні запаси природно-рекреаційних, лікувальних (земля, вода, лікувальні грязі, мінеральні води) та мінерально-сировинних (залізна й марганцеві руди, буре вугілля, граніт, глина та ін.) ресурсів дозволяють розвивати господарство регіону, зокрема, курортно-рекреаційний та аграрний потенціали. Область достатньо забезпечена поверхневими та підземними водами, водозабірними потужностями.</i></p> <p>2. Значний транзитний потенціал та розвинута транспортна інфраструктура. <i>Область має всебічно розвинену транспортну інфраструктуру, складовими якої є низка стратегічних трас, розгалужена мережа залізничних доріг, велика суднохідна артерія – р. Дніпро, Запорізький річковий вантажний порт, Бердянський морський порт, міжнародний аеропорт «Запоріжжя», що дозволяє результативно поєднувати внутрішні й зовнішні товарні та ресурсні потоки.</i></p> <p>3. Диверсифікована економіка області та потужний індустріальний комплекс.</p> <p>4. Значні енергогенеруючі потужності та високий потенціал розвитку</p>	<p>1. Значний рівень техногенного навантаження на навколишнє природне середовище та загострення екологічних проблем. <i>Висока концентрація найбільш екологічно-небезпечних галузей промисловості на території області обумовлює віднесення області до найбільш техногенно навантажених регіонів України.</i></p> <p>2. Висока ресурсо- й енергоємність виробництва та значний ступінь зносу основних фондів. <i>У промисловому комплексі області переважають галузі, що виробляють продукцію проміжного споживання, яка має високу енерго- і матеріаломісткість та низьку ефективність для забезпечення валової доданої вартості. Це зменшує конкурентоспроможність підприємств області на світових ринках. Найбільший знос основних засобів – у промисловості, на транспорті, в житлово-комунальному господарстві, закладах охорони здоров'я.</i></p> <p>3. Низька інноваційна активність, слабе впровадження новітніх технологій та зниження інвестиційної активності у розвиток матеріального виробництва та бізнесу.</p>

Сильні сторони регіону	Слабкі сторони регіону
<p>відновлюваної та альтернативної енергетики. <i>Запорізька АЕС, ТЕС, Дніпрогес дозволяють поставляти електроенергію не тільки в інші регіони країни, а і для закордонних споживачів.</i></p> <p>5. Сприятливі умови для ведення сільського господарства. <i>У структурі земельного фонду області 85 % земель сільськогосподарського призначення.</i></p> <p>6. Наявність значної кількості ділянок під створення індустріальних парків, які відповідають вимогам ЗУ «Про індустріальні парки». <i>В області під промислові зони пропонуються 18 ділянок загальною площею майже 900 га, з яких 14 площею 790 га - для розміщення індустріальних парків.</i></p> <p>7. Розвинені зовнішньоекономічні зв'язки. <i>Протягом останніх років область стабільно входить до четвірки регіонів України за обсягом експорту товарів та у десятку – за обсягом імпорту (7 % і 3 % обсягу України відповідно). Зберігається позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами (за 2014 рік – 3 місце серед регіонів).</i></p> <p>8. Значний науково-освітній потенціал та високий професійно-кваліфікаційний рівень економічно-активного населення (особливо у галузях металургії, машинобудування, будівництва, агропромислового комплексу).</p> <p>9. Велика кількість об'єктів історико-культурної спадщини, рекреаційних зон. <i>У межах області є багато всесвітньо відомих історичних, культурних, мистецьких брендів і територій природно-заповідного фонду місцевого та загальнодержавного значення. Так, відомі на всю Україну - Національний заповідник «Хортиця», Національний історико-археологічний заповідник «Кам'яна Могила», Василівський історико-архітектурний музей-заповідник «Садиба</i></p>	<p>4. Недостатньо розвинута мережа збуту, інфраструктура переробки та зберігання сільськогосподарської продукції.</p> <p>5. Значний рівень експортної орієнтованості індустріального сектору економіки регіону на традиційні ринки, в тому числі РФ.</p> <p>6. Незадовільний технічний стан та слабка транспортна спроможність автомобільних доріг. <i>Понад 80 % доріг області побудовані більше 30 років тому, не відповідають вимогам сучасного автомобільного руху та технічним параметрам. Існуючі мостові переходи мають низьку пропускну спроможність, перебувають у незадовільному стані та значно перевантажені транспортними потоками.</i></p> <p>7. Проблема утилізації промислових і твердих побутових відходів. <i>Область не має свого заводу з переробки ТПВ, полігони ТПВ здебільш не відповідають екологічним нормам, подрібненість АТУ та слабкі сільради не сприяють організації системи збору та утилізації ТПВ.</i></p> <p>8. Повільний розвиток будівництва, особливо будівництва житла.</p> <p>9. Недостатня реалізація наявного рекреаційного та історико-культурного потенціалу області, низький рівень якості курортно-туристичних послуг. <i>В області спостерігається зниження більшості основних показників туристичної галузі. Так, кількість туристів, які скористалися послугами суб'єктів туристичної діяльності протягом 2010-2014 років скоротилася майже у 2,3 рази (від 88,8 тис. осіб у 2010 році до 39,0 тис. осіб у 2014 році).</i></p> <p>10. Міжрайонні диспропорції у розвитку територій області.</p>

Сильні сторони регіону	Слабкі сторони регіону
<p><i>Попова».</i></p> <p>10. Налагоджений діалог влади та бізнесу щодо прийняття стратегічних та оперативних управлінських рішень.</p> <p>11. Значний досвід толерантного співіснування багатонаціональної громади в області.</p>	<p><i>Значні територіальні розбіжності спостерігаються в різних соціально-економічних сферах. Наприклад, за обсягом реалізованої промислової продукції в розрахунку на одну особу за I квартал 2015 року Поголівський район (17,4 тис. грн.) у 313,3 рази відрізняється від Куйбишевського району (55,5 грн.), а у Великобілозерському, Розівському та Приморському районах на сьогодні фактично відсутні промислові підприємства.</i></p>

Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Децентралізація влади, проведення адмінреформи та зростання бюджетної самостійності громад. 2. Продовження процесів інтеграції з Європейським Союзом (<i>стимулюватиме виробників підвищувати якість продукції та відповідальність за охорону довкілля</i>). 3. Зростання інвестиційної привабливості та нарощування міжнародної технічної допомоги. 4. Покращення бізнес-клімату в Україні, відновлення стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу, подальше реформування системи надання адміністративних послуг. 5. Впровадження політики підвищення енергоефективності у виробництві, житлово-комунальній та соціальній сферах. 6. Зростання світового попиту на продукцію агропромислового комплексу. 7. Диверсифікація транспортних перевезень шляхом відродження річкового судноплавства по р. Дніпро 8. Орієнтація значної частки українського населення на внутрішній туризм. 9. Доступність сучасних інформаційних технологій, їх подальший розвиток та науково-технічний прогрес. 10. Реформування освітньої та медичної галузі з метою підвищення якості освітніх 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Політична нестабільність та продовження воєнного конфлікту на сході. 2. Поглиблення макроекономічних негативних тенденцій на національному та світовому ринках (зокрема: <i>нестабільність курсу національної валюти та інфляційні процеси в країні; зростання цін на енергоносії; монополізація ринків та відсутність конкуренції, що обмежує розвиток малого та середнього бізнесу</i>). 3. Недосконала нормативно-правова база щодо інструментів екологічної та податкової політики. 4. Потенційна загроза, пов'язана з розміщенням на території області атомної електростанції, виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру. 5. Ризики входження до нових ринків, втрата конкурентоспроможності підприємств через нездатність модернізувати виробництво та вчасно перейти на стандарти ЄС. 6. Велика кількість вимушених переселенців із зони проведення АТО, що створюють додаткове навантаження на місцеві бюджети, інфраструктуру, ринок праці та житла,

Можливості	Загрози
та медичних послуг в Україні.	<p>правоохоронну систему <i>(на 12.06.2015 зареєстровано 93,64 тис. осіб).</i></p> <p>7. Природне скорочення частки працездатного населення та зменшення видатків домогосподарств на купівлю товарів та послуг <i>(відкладення попиту, зменшення доходів).</i></p>